DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

27. september 2001 *

I sag C-253/99,

angående en anmodning, som Finanzgericht Bremen (Tyskland) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Bacardi GmbH

mod

Hauptzollamt Bremerhaven,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 236 og 239 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1), og af artikel 905, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2913/92 (EFT L 253, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1676/96 af 30. juli 1996 (EFT L 218, s. 1),

har

* Processprog: tysk.

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne J.-P. Puissochet, R. Schintgen (refererende dommer), F. Macken og N. Colneric,

generaladvokat: F.G. Jacobs
justitssekretær: ekspeditionssekretær H.A. Rühl,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Bacardi GmbH ved Diplom-Finanzwirt H. Wrobel og Rechtsanwältin F. Boulanger

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved J.C. Schieferer, som befuldmægtiget,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 23. november 2000 er afgivet mundtlige indlæg af Bacardi GmbH ved H. Wrobel og F. Boulanger og Rechtsanwalt J. Lüdicke, og af Kommissionen ved J.C. Schieferer,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 25. januar 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 1. juni 1999, indgået til Domstolen den 7. juli 1999, har Finanzgericht Bremen i medfør af artikel 234 EF forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 236 og 239 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«), og af artikel 905, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2913/92 (EFT L 253, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1676/96 af 30. juli 1996 (EFT L 218, s. 1, herefter »gennemførelsesforordningen«).

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag mellem Bacardi GmbH (herefter »Bacardi«), der importerer alkoholholdige drikkevarer, og Hauptzollamt Bremerhaven (herefter »Hauptzollamt«) vedrørende godtgørelse af importafgifter.

Relevante fællesskabsbestemmelser

3 Toldkodeksens artikel 20, stk. 1 og 3, fastsætter følgende:

»1. Hvis der opstår toldskyld, er grundlaget for de efter lovgivningen skyldige afgifter De Europæiske Fællesskabers toldtarif.

[...]

3. De Europæiske Fællesskabers toldtarif består af:

a) den kombinerede nomenklatur

b) [...]

c) de satser [...] der normalt finder anvendelse for varer, der er omfattet af den kombinerede nomenklatur [...]

d) de præferencetoldforanstaltninger, der er fastsat i aftaler, som Fællesskabet har indgået med tredjelande eller grupper af lande, og hvorved der indrømmes præferencetoldbehandling

e) de præferencetoldforanstaltninger, der vedtages ensidigt af Fællesskabet til fordel for visse lande, landegrupper eller områder

f) [...]

g) de andre toldmæssige foranstaltninger, der er fastsat ved andre fællesskabsforskrifter.«

Toldlempelser

4 Toldkodeksens artikel 21 bestemmer følgende:

»1. De toldlempelser, som visse varer kan være omfattet af på grund af deres art eller deres særlige anvendelsesformål, er undergivet betingelser, der fastsættes efter udvalgsproceduren. Hvis der kræves bevilling, finder artikel 86 og 87 anvendelse.

2. I stk. 1 forstås ved 'toldlempelser' enhver nedsættelse eller suspension — også som led i et toldkontingent — af importafgiften som defineret i artikel 4, nr. 10.«

5 Gennemførelsesforordningens artikel 26, stk. 1, fastsætter følgende:

»De varer, der er anført i kolonne 3 i nedenstående tabel, og som indføres fra de lande, der er anført i kolonne 5 i tabellen, tariferes i de i tabellens kolonne 2 ud for varerne anførte underpositioner på betingelse af, at der fremlægges et certifikat, som opfylder de i artikel 27 til 34 definerede krav.

[...]

De kaldes ægthedscertifikater for druer, whisky og tobak, certifikater for oprindelsesbetegnelse for vine og kvalitetscertifikater for chilesalpeter.«

6 Det følger af den tabel, der står opført efter gennemførelsesforordningens artikel 26, at »Bourbon whisky« i beholdere med indhold af »2 liter eller derunder« kan tariferes i underposition 2208 30 11 i den kombinerede nomenklatur (herefter »KN«) på betingelse af, at klarereren fremlægger et gyldigt ægthedscertifikat.

7 Gennemførelsesforordningens artikel 29, stk. 1, bestemmer bl.a., at certifikatet for visse varer som »Bourbon whisky« skal forelægges toldmyndighederne i indførselsmedlemsstaten sammen med de varer, det vedrører, inden for en frist på tre måneder regnet fra dets udstedelse.

Præferencetoldbehandling

8 Toldkodeksens artikel 27 fastsætter følgende:

»De betingelser, som gælder, for at varer kan opnå oprindelsesstatus og dermed være omfattet af de i artikel 20, stk. 3, litra d) eller e), omhandlede foranstaltninger, fastsættes i præferenceoprindelsesreglerne.

Disse regler fastsættes

a) for varer, der er omhandlet i de i artikel 20, stk. 3, litra d), nævnte aftaler, i de pågældende aftaler

b) for varer, der er omfattet af de i artikel 20, stk. 3, litra e), omhandlede præferencetoldforanstaltninger, efter udvalgsproceduren.«

9 Gennemførelsesbestemmelserne til artikel 27, stk. 2, litra b), i toldkodeksen fremgår af kapitel 2 med overskriften »Præferenceoprindelse« i afsnit IV med overskriften »Varernes oprindelse« i del I med overskriften »Almindelige gennemførelsesbestemmelser« i gennemførelsesforordningen. Afdeling 1 i dette kapitel med overskriften »Den generelle præferenceordning« indeholder i underafdeling 2 (artikel 77-91) de konkrete bestemmelser vedrørende dokumentationen for oprindelse med henblik på anvendelse af »den generelle præferenceordning«.

10 Gennemførelsesforordningens artikel 77, stk. 1, er affattet således:

»Varer med oprindelsesstatus i denne afdelings forstand kan [...] indføres i Fællesskabet med [...] toldpræferencefordele [...], ved at der forelægges et oprindelsescertifikat formular A [...], der er udstedt enten af toldmyndighederne eller andre kompetente statslige myndigheder i det eksporterende præferenceberettigede land [...]«

11 Gennemførelsesforordningens artikel 82 fastsætter:

»1. Oprindelsescertifikat formular A skal inden ti måneder fra den dato, hvor det er blevet udstedt af de kompetente statslige myndigheder i det eksporterende præferenceberettigede land, forelægges på det toldsted i indførselsmedlemsstaten, som varerne passerer.

2. Oprindelsescertifikat formular A, som forelægges de kompetente toldmyndigheder i Fællesskabet efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist, kan godtages [...], når overskridelsen af fristen skyldes force majeure eller ekstraordinære omstændigheder.

3. I andre tilfælde af forsinket forelæggelse kan toldmyndighederne i den importerende medlemsstat godtage certifikaterne, når varerne er frembudt for dem inden udløbet af den i stk. 1 nævnte frist.«

Toldangivelse

12 I henhold til toldkodeksens artikel 59, stk. 1, skal der for alle varer, som skal henføres under en toldprocedure, indgives en angivelse til den pågældende toldprocedure. Den normale fremgangsmåde for skriftlig toldangivelse er fastlagt i toldkodeksens artikel 62 til 75, og de forenklede procedurer findes i kodeksens artikel 76.

13 Toldkodeksens artikel 76, stk. 1, fastsætter følgende:

»For at lette gennemførelsen af formaliteter og procedurer mest muligt, uden at det går ud over en korrekt toldbehandling, tillader toldmyndighederne på de betingelser, der fastsættes efter udvalgsproceduren, at

a) den i artikel 62 omhandlede toldangivelse ikke indeholder visse af de i stk. 1 i nævnte artikel omhandlede oplysninger, eller at visse af de i stk. 2 i nævnte artikel omhandlede dokumenter ikke er vedlagt

[...]

Når der gøres brug af en forenklet angivelse, et handelsdokument eller et administrativt dokument, eller hvis varerne indskrives i regnskaberne, skal der i det mindste anføres de oplysninger, der er nødvendige, for at varerne kan identificeres. Ved indskrivning i regnskaber anføres desuden datoen herfor.«

14 Gennemførelsesforordningens artikel 253, stk. 1, fastsætter følgende:

»Efter fremgangsmåden for ufuldstændig angivelse kan toldmyndighederne i behørigt begrundede tilfælde antage angivelser, der ikke indeholder alle de nødvendige oplysninger, eller som ikke er ledsaget af alle de dokumenter, der kræves ved henførsel under den pågældende toldprocedure.«

15 Gennemførelsesforordningens artikel 255 har følgende ordlyd:

»1. De angivelser til overgang til fri omsætning, som toldmyndighederne på klarererens anmodning kan antage, uden at de er vedlagt visse af de dokumenter, der skal fremlægges til støtte for angivelsen, skal i det mindste være ledsaget af de dokumenter, hvis forelæggelse kræves ved overgang til fri omsætning.

2. Som undtagelse fra stk. 1 kan en angivelse, der ikke er ledsaget af et af de dokumenter, hvis forelæggelse kræves for overgang til fri omsætning, antages, når det til toldmyndighedernes tilfredshed er godtgjort:

a) at det pågældende dokument eksisterer og er gyldigt

b) at dette dokument ikke har kunnet vedlægges angivelsen som følge af omstændigheder, klarereren ikke er herre over

c) at enhver forsinkelse i antagelsen af angivelsen vil forhindre varernes overgang til fri omsætning eller medføre anvendelse af en højere afgiftssats.

Oplysninger vedrørende manglende dokumenter skal under alle omstændigheder anføres på angivelsen.«

Godtgørelse af eller fritagelse for afgifter

16 Toldkodeksens artikel 236 bestemmer følgende vedrørende godtgørelse af eller fritagelse for importafgifter:

»1. Godtgørelse af import- eller eksportafgifter ydes, hvis det godtgøres, at det pågældende beløb på betalingstidspunktet ikke var skyldigt efter lovgivningen, eller at beløbet er blevet bogført i strid med artikel 220, stk. 2.

[...]

Der indrømmes hverken godtgørelse eller fritagelse, hvis de omstændigheder, hvorpå betalingen eller bogføringen af et ikke-skyldigt beløb bygger, skyldes urigtigheder fra debitors side.

2. Godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter indrømmes, hvis der fremsættes anmodning herom over for det pågældende toldsted inden tre år regnet fra datoen for underretning af debitor om de pågældende afgifter.

[...]«

17 Følgende fremgår af toldkodeksens artikel 239:

»1. Godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter kan indrømmes i andre situationer end dem, der er omhandlet i artikel 236, 237 og 238,

— og som fastlægges efter udvalgsproceduren

— og som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. De situationer, hvor denne bestemmelse finder anvendelse, samt de nærmere procedureregler herfor fastlægges efter udvalgsproceduren. Godtgørelsen eller fritagelsen kan undergives særlige betingelser.

2. Godtgørelse af eller fritagelse for afgifter med de i stk. 1 omhandlede begrundelser indrømmes, hvis der fremsættes anmodning herom over for det berørte toldsted inden tolv måneder fra datoen for underretningen af debitor om de nævnte afgifter.

[...]«

18 Gennemførelsesforordningens artikel 890, der foreskriver gennemførelsesbestemmelserne til toldkodeksens artikel 236 og 239, bestemmer følgende:

»Hvis der til støtte for en godtgørelses- eller fritagelsesansøgning fremlægges et oprindelsescertifikat, et varecertifikat, et dokument for intern fællesskabsforsendelse eller ethvert andet relevant dokument, der beviser, at der på tidspunktet for antagelsen af angivelsen til overgang til fri omsætning kunne indrømmes fællesskabsbehandling eller præferencetoldbehandling for de indførte varer, imødekommer den besluttende toldmyndighed kun ansøgningen, såfremt det er behørigt godtgjort:

— at det forelagte dokument udtrykkeligt vedrører de pågældende varer, og at alle betingelserne for antagelsen af dette dokument er opfyldt

— at alle de øvrige betingelser for ydelse af præferencetoldbehandling er opfyldt.

Godtgørelse eller fritagelse ydes mod frembydelse af varerne. Kan varerne ikke frembydes for gennemførelsestoldstedet, yder dette kun godtgørelse eller fritagelse, såfremt det fremgår af de kontroloplysninger, som de har til rådighed, at det efterfølgende fremlagte certifikat eller dokument utvivlsomt vedrører de nævnte varer.«

19 Gennemførelsesforordningens artikel 900 og 905 indeholder de konkrete gennemførelsesbestemmelser til toldkodeksens artikel 239.

20 Gennemførelsesforordningens artikel 900, stk. 1, litra o), fastsætter følgende:

»Der ydes godtgørelse af eller fritagelse for importafgifter i følgende tilfælde:

[...]

o) når toldskylden opstår på anden måde end efter artikel 201 i kodeksen, og den pågældende kan forelægge et oprindelsescertifikat, et varecertifikat, et dokument for intern fællesskabsforsendelse eller ethvert andet relevant dokument, der beviser, at de indførte varer, dersom de var blevet angivet til fri omsætning, kunne indrømmes fællesskabsbehandling eller præferencetoldbehandling, forudsat at de øvrige betingelser i artikel 890 var opfyldt.«

21 Gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, første afsnit, bestemmer følgende:

»Når den besluttende toldmyndighed, der har fået forelagt en godtgørelses- eller fritagelsesansøgning i medfør af toldkodeksens artikel 239, stk. 2, ikke er i stand til [...] at træffe afgørelse, og ansøgningen indeholder begrundelser, der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed, forelægger den medlemsstat, hvorunder den pågældende myndighed hører, sagen for Kommissionen, for at der kan træffes beslutning efter den i artikel 906 til 909 fastlagte procedure.«

Tvisten i hovedsagen

22 Den 10. september 1996 angav Bacardi til Hauptzollamt import fra Amerikas Forenede Stater af 12 960 flasker whisky af mærket Jack Daniel's med et indhold på 0,7 liter, pakket i kartoner a seks flasker med henblik på disses overgang til fri omsætning i Fællesskabet. Varerne blev angivet under toldposition KN 2208 30 82, der vedrører whisky »andre varer« end »Bourbon whisky« eller skotsk whisky i beholdere med indhold af 2 liter eller derunder.

23 Efter at have modtaget toldangivelsen fastsatte Hauptzollamt ved meddelelse af 11. september 1996 importafgifterne til 2 786,92 DEM i toldafgift for import til Fællesskabets toldområde og 25 117,88 DEM i importomsætningsafgift.

24 Ved skrivelse af 2. oktober 1996 fremlagde Bacardi et ægthedscertifikat for de pågældende varer og ansøgte om omtarifering af disse i toldposition KN 2208 30 11, som vedrører »Bourbon whisky« i beholdere med indhold af 2 liter eller derunder. Den anmodede omtarifering ville have givet anledning til en godtgørelse på 1 045,10 DEM. Som Bacardi har anført under retsmødet, var der blevet ansøgt om ægthedscertifikatet i juli eller august 1996, men det blev ikke udstedt af de amerikanske myndigheder før den 17. september 1996, hvilket var efter Hauptzollamt's antagelse af toldangivelsen.

25 Hauptzollamt afslog ved afgørelse af 19. september 1997 ansøgningen om godtgørelse. Bacardi indgav en klage, som Hauptzollamt afviste ved afgørelse af 28. november 1997.

26 Den 23. december 1997 anlagde Bacardi sag ved Finanzgericht Bremen og gjorde særligt gældende, at fællesskabstoldbestemmelserne ikke udelukkede muligheden

for at fremlægge ægthedscertifikatet efterfølgende med henblik på at opnå en toldlempelse. Toldkodeksens artikel 21 supplerer de andre toldlempelsesforanstaltninger såsom dem, der er bestemt i toldkodeksens artikel 20, stk. 3, litra d) og e), og et ægthedscertifikat spiller, når alt kommer til alt, den samme rolle som et certifikat, der forelægges med henblik på anvendelse af en præferencetoldbehandling.

27 Bacardi gjorde desuden gældende, at der havde indsneget sig en fejl i ordlyden af gennemførelsesforordningens artikel 29, stk. 1. Forpligtelsen til at »forelægge« (i den tyske version »vorzulegen«) myndighederne i indførselsmedlemsstaten ægthedscertifikatet »sammen med« (i den tyske version »zusammen mit«) varerne er nemlig ikke bare i modstrid med den terminologi, der er anvendt i toldkodeksen og andre steder i gennemførelsesforordningen, men er ligeledes uigennemførligt i praksis. Gennemførelsesforordningens artikel 29, stk. 1, skal under alle omstændigheder fortolkes i lyset af forordningens artikel 82, stk. 1 og 3, i henhold til hvilken det ikke er nødvendigt at fremlægge oprindelsescertifikat formular A på samme tid som de varer, det vedrører, for at opnå en præferencetoldbehandling.

28 Bacardi tilføjede, at toldangivelsen af 10. september 1996 var en ufuldstændig toldangivelse i gennemførelsesforordningens artikel 254's forstand, som var blevet fuldstændiggjort såvel inden for den til denne forenklede procedure tildelte frist som inden for gyldighedsfristen for ægthedscertifikatet. De i hovedsagen omhandlede varer burde således kunne få den ansøgte toldlempelse.

29 Da Bacardi således fandt, at der ikke var hjemmel for de omhandlede afgifter, understregede selskabet, at de burde godtgøres i henhold til toldkodeksens artikel 236, stk. 1, og gennemførelsesforordningens artikel 890. Ægthedscertifikatet udgjorde ifølge Bacardi et »andet relevant dokument« i den forstand,

hvori udtrykket er anvendt i gennemførelsesforordningens artikel 890, og dets fremlæggelse inden for fristen på tre år fra underretningen om beløbet for de inddrevne importafgifter burde give mulighed for at opnå godtgørelse af de uretmæssigt opkrævede afgifter.

30 Bacardi har subsidiært søgt om godtgørelse af importafgifterne i henhold til toldkodeksens artikel 239, stk. 1, andet led, og gennemførelsesforordningens artikel 905 under henvisning til, at selskabet befandt sig i en »særlig situation, som [skyldtes] omstændigheder, hvor [det] ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed« i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1.

31 Hauptzollamt gjorde heroverfor gældende, at i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 29, stk. 1, andet led, skal ægthedscertifikatet forelægges »sammen med de varer, det [...] vedrører«. Da dette ikke var tilfældet i hovedsagen, kunne de pågældende varer ifølge Hauptzollamt ikke få den ansøgte toldlempelse, og de af Bacardi betalte importafgifter var skyldige efter lovgivningen på tidspunktet for deres fastsættelse. Bacardi befandt sig således ikke i en af de situationer, som toldkodeksens artikel 236 til 239 tager sigte på.

32 Hauptzollamt gjorde gældende, at det kun var for det tilfælde, at de i hovedsagen omhandlede varer var blevet angivet som »Bourbon whisky« uden fremlæggelse af ægthedscertifikatet, at toldangivelsen kunne være blevet betragtet som ufuldstændig, men at dette ikke var tilfældet. Det ville desuden have været umuligt at antage en sådan ufuldstændig angivelse, da ægthedscertifikatet ikke fandtes på tidspunktet for varernes overgang til fri omsætning.

33 Endelig var en godtgørelse i henhold til toldkodeksens artikel 239 ligeledes udelukket, og det var ikke nødvendigt at forelægge sagen for Kommissionen i medfør af gennemførelsesforordningens artikel 905, da de påberåbte retfærdig-

gørende forhold ifølge Hauptzollamt ikke ville kunne udgøre en særlig situation i denne sidste bestemmelses forstand.

34 Finanzgericht Bremen antog, at en fortolkning af toldkodeksens artikel 236 og 239 samt gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, var nødvendig for sagens afgørelse, hvorefter den besluttede at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan der blive tale om godtgørelse af importafgifter efter EF-toldkodeksens artikel 236, når importøren af 'Bourbon whisky' fra USA i toldangivelsen af 10. september 1996 har angivet kodenummeret 2208 30 82, og han først den 2. oktober 1996 under fremlæggelse af et ægthedscertifikat i overensstemmelse med bilag 5 til gennemførelsesforordningen til toldkodeksen har ansøgt om tarifering i underposition 2208 30 11, hvorefter der skal anvendes en lavere toldsats?

2) Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende:

Kan der under disse omstændigheder antages at foreligge en 'særlig situation', som — når de øvrige lovbestemte betingelser er opfyldt — ifølge toldkodeksens artikel 239, sammenholdt med artikel 905, stk. 1, i gennemførelsesforordningen til kodeksen, kan føre til godtgørelse af importafgifterne?«

Det første spørgsmål

35 Det bemærkes indledningsvis, som den forelæggende ret har gjort det, at for så vidt som Bacardi i hovedsagen ikke under toldangivelsen har angivet den importerede vare som »Bourbon whisky«, der kan indrømmes en toldlempelse, og heller ikke har gjort opmærksom på, at et ægthedscertifikat, der vedrører den nævnte vare, fortsat manglede, har der ikke været tale om indgivelse af en ufuldstændig toldangivelse. Det er under disse omstændigheder ikke nødvendigt at tage fællesskabsreglerne vedrørende ufuldstændige toldangivelser i betragtning for at besvare det første spørgsmål.

36 Den forelæggende ret ønsker følgelig med det første spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om toldkodeksens artikel 236, stk. 1, skal fortolkes således, at den giver mulighed for at yde godtgørelse af importafgifter, når klarereren, efter at toldmyndigheden har antaget en fuldstændig toldangivelse, og efter at den heri omhandlede vare er overgået til fri omsætning, fremlægger et ægthedscertifikat, i medfør af hvilket varen kunne have været indrømmet en toldlempelse, hvis certifikatet var blevet fremlagt sammen med varen.

37 I denne forbindelse skal det for det første konstateres, som den forelæggende ret har bemærket, at en bogstavelig anvendelse af toldkodeksens artikel 236, stk. 1, ikke giver mulighed for at yde godtgørelse af importafgifterne i en situation som den i hovedsagen omhandlede. Det følger særligt af gennemførelsesforordningens artikel 26, stk. 1, jf. artikel 29, stk. 1, at et ægthedscertifikat ikke alene tjener som bevis for, at den vare, det vedrører, opfylder de nødvendige betingelser for toldlempelse, men også at dets fremlæggelse »sammen med« de nævnte varer er en nødvendig betingelse for toldlempelse.

38 Det følger heraf, at hvis importafgifterne, som følge af at ægthedscertifikatet ikke blev fremlagt sammen med den vare, det vedrører, er opkrævet, uden nogen toldlempelse, er disse afgifter skyldige efter lovgivningen i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i toldkodeksens artikel 236, stk. 1, og kan således i princippet ikke godtgøres i medfør af denne bestemmelse.

39 Det bemærkes dernæst, at i modsætning til det Bacardi har gjort gældende, finder gennemførelsesforordningens artikel 890, der er en gennemførelsesbestemmelse til toldkodeksens artikel 236, stk. 1, ikke anvendelse, når den ansøgte toldbehandling er en toldlempelse (i den tyske version »zolltarifliche Abgabenbegünstigung«) i toldkodeksens artikel 21's forstand.

40 Det fremgår således, at til forskel fra den tyske version af gennemførelsesforordningens artikel 890, som ud over udtrykket »Gemeinschaftsbehandlung« (fællesskabsbehandling) anvender udtrykkene »Anwendung eines ermässigten Zollsatzes oder der Zollfreiheit« (bogstaveligt: »anvendelse af en reduceret toldafgift eller afgiftsfrihed«), som ikke findes hverken i toldkodeksens artikel 20 eller 21, anvender alle de andre sprogversioner ud over udtrykket »fællesskabsbehandling« udtrykket »præferencetoldbehandling« (på tysk »Zollpräferenzbehandlung«), der er synonymt med udtrykket »præferencetoldforanstaltninger« (i den tyske version »Zollpräferenzmassnahmen«), der benyttes i toldkodeksens artikel 20, stk. 3, litra d) og e).

41 Det følger imidlertid af fast retspraksis, at nødvendigheden af en ensartet fortolkning af fællesskabsforordningerne udelukker, at en bestemmelses ordlyd i tvivlstilfælde betragtes isoleret, idet det nævnte hensyn tværtimod kræver, at ordlyden fortolkes og anvendes på baggrund af versionerne på de andre officielle sprog (jf. bl.a. dom af 11.11.1999, sag C-48/98, Söhl & Söhlke, Sml. I, s. 7877, præmis 46).

42 Under disse omstændigheder skal gennemførelsesforordningens artikel 890 forstås således, at den kun finder anvendelse i tilfælde af, at en vare havde kunnet indrømmes en fællesskabsbehandling (på tysk »Gemeinschaftsbehandlung«) eller en præferencetoldbehandling (på tysk »Zollpräferenzbehandlung«) i toldkodeksens artikel 20, stk. 3, litra d) og e)'s forstand, og en direkte anvendelse af toldkodeksens artikel 236, stk. 1, sammenholdt med gennemførelsesforordningens artikel 890 kan således ikke føre til en godtgørelse af importafgifterne i det tilfælde, hvor den importerede vare havde kunnet indrømmes en toldlempelse (på tysk »zolltarifliche Abgabenbegünstigung«) i toldkodeksens artikel 21's forstand.

43 Denne fortolkning bekræftes af, at de i gennemførelsesforordningens artikel 890 eksempelvist nævnte dokumenter, dvs. oprindelsescertifikatet, varecertifikatet og dokumentet for intern fællesskabsforsendelse, har det til fælles, at de har til formål at fastlægge præferenceoprindelsen eller fællesskabskarakteren af de varer, de vedrører. Derimod er der i denne opregning ikke nogen af de nødvendige dokumenter, der kan bevise, at en importeret vare kan indrømmes en toldlempelse i toldkodeksens artikel 21's forstand.

44 Denne fortolkning er ligeledes i overensstemmelse med den fortolkning, Domstolen har anlagt af gennemførelsesforordningens artikel 900, stk. 1, litra o), i Söhl & Söhlke-dommen. I denne dom har Domstolen nemlig i det væsentlige fastslået, at den nævnte bestemmelse, som i alle sprogversionerne undtagen den tyske henviser til de samme toldbehandlinger som gennemførelsesforordningens artikel 890, dvs. fællesskabsbehandlingen og præferencetoldbehandlingen, udelukkende finder anvendelse i tilfælde, hvor varerne havde kunnet indrømmes fællesskabsbehandling eller præferencetoldbehandling, med undtagelse af de tilfælde, hvor varerne havde kunnet nyde godt af andre toldmæssige foranstaltninger.

45 Det bemærkes i denne forbindelse, som generaladvokaten har anført i punkt 79 i forslaget til afgørelse, at udtrykket »Zollbehandlung mit Abgabenbegünstigung« (bogstaveligt »toldbehandling med afgiftsbegunstigelse«), der er brugt i den tyske

sprogversion af Söhl & Söhlke-dommen, ganske vist svarer til de udtryk, der er benyttet i den tyske version af gennemførelsesforordningens artikel 900, stk. 1, litra o), men er forskelligt dels fra de udtryk, der er anvendt i alle de andre sprogversioner af denne bestemmelse, hvilke klart henviser til en »præferencetoldbehandling« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i toldkodeksens artikel 20, stk. 3, litra d) og e), dels fra de udtryk, der er anvendt i den tyske version af gennemførelsesforordningens artikel 890. Det følger heraf, af de grunde der er angivet i nærværende doms præmis 41, at udtrykket »Zollbehandlung mit Abgabenbegünstigung«, der er benyttet i den tyske version af gennemførelsesforordningens artikel 900, stk. 1, litra o), og i den tyske version af Söhl & Söhlke-dommen, præmis 86, skal forstås således, at det tager sigte på en »præferencetoldbehandling« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i toldkodeksens artikel 20, stk. 3, litra d) og e).

46 Det skal endelig konstateres, at en analog anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 890 på ansøgninger om godtgørelse af importafgifterne, der støttes på den omstændighed, at de importerede varer havde kunnet indrømmes en toldlempelse, ligeledes er udelukket.

47 Det må nemlig konstateres, at uanset at et ægthedscertifikat som det i hovedsagen omhandlede har karakteristika, der er sammenlignelige med dem for et oprindelsescertifikat formular A, og at en efterfølgende ændring af toldtariferingen af varen i den kombinerede nomenklatur ikke hindrer en analog anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 890, står det fast, at oprindelsescertifikatets henholdsvis ægthedscertifikatets rolle i en procedure om præferencetoldbehandling og i en procedure om toldlempelse, som generaladvokaten har bemærket det i punkt 84 til 86 i forslaget til afgørelse, er meget forskellig, og at den ordning, som ægthedscertifikatet er underlagt, er meget strengere end den, der finder anvendelse på oprindelsescertifikatet.

48 Således er fremlæggelsen af et oprindelsescertifikat før overgangen til fri omsætning af de varer, det vedrører, i modsætning til det, der gælder for

ægthedscertifikatet, ikke en nødvendig betingelse for, at retten til en præferencetoldbehandling foreligger, og de afgifter, der er opkrævet før fremlæggelsen af et sådant oprindelsescertifikat, kan ikke betragtes som skyldige efter lovgivningen, jf. toldkodeksens artikel 236, stk. 1. Gennemførelsesforordningens artikel 890 har således gyldigt kunne bestemme, at en godtgørelse eller fritagelse kan tildeles, når et oprindelsescertifikat forelægges efter antagelsen af toldangivelsen og varens overgang til fri omsætning.

49 Henset til, at de virkninger, der er forbundet med det tidspunkt, hvor de omhandlede certifikater forelægges, varierer betragteligt mellem de to omhandlede ordninger, kan gennemførelsesforordningens artikel 890 ikke finde analog anvendelse i en situation som den i hovedsagen omhandlede.

50 Denne fortolkning bekræftes bl.a. af tredje betragtning til Kommissionens forordning (EØF) nr. 3040/83 af 28. oktober 1983 om fastsættelse af visse gennemførelsesbestemmelser til artikel 2 og 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 1430/79 om godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter (EFT L 297, s. 13), hvis artikel 1, stk. 3, hovedsageligt er gengivet i gennemførelsesforordningens artikel 890. I henhold til denne betragtning må bestemmelserne om godtgørelse »navnlig ikke muliggøre en efterfølgende forelæggelse af dokumenter, når [...] regler[ne] herom foreskriver, at de skal forelægges på det samme tidspunkt, hvor angivelsen til overgang til fri omsætning antages«.

51 På denne baggrund bør det første spørgsmål besvares med, at toldkodeksens artikel 236, stk. 1, ikke giver mulighed for at yde godtgørelse af importafgifterne, når klarereren, efter at toldmyndigheden har antaget en fuldstændig toldangivelse, og efter at den heri omhandlede vare er overgået til fri omsætning, fremlægger et ægthedscertifikat, i medfør af hvilket varen kunne have været

indrømmet en toldlempelse, hvis certifikatet var blevet fremlagt sammen med varen.

Det andet spørgsmål

52 For at besvare dette spørgsmål på en hensigtsmæssig måde, skal det først undersøges, om en godtgørelse af importafgifter i henhold til toldkodeksens artikel 239, stk. 1, sammenholdt med gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, er mulig, når en godtgørelse af afgifterne efter toldkodeksens artikel 236 er udelukket.

53 Det bemærkes i denne forbindelse, at i henhold til toldkodeksens artikel 239, stk. 1, kan »godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter [...] indrømmes i andre situationer end dem, der er omhandlet i artikel 236, 237 og 238 [...]«.

54 Det følger heraf, at den omstændighed, at en godtgørelse af eller fritagelse for afgifter i henhold til for eksempel toldkodeksens artikel 236, stk. 1, er udelukket som følge af, at en af de lovbestemte betingelser for denne godtgørelse eller fritagelse ikke er opfyldt, ikke i sig selv er til hinder for en godtgørelse af eller fritagelse for de samme afgifter i medfør af toldkodeksens artikel 239, stk. 1, og gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, på betingelse af, at de lovbestemte betingelser for anvendelsen af disse artikler er opfyldt.

55 Herefter skal de forhold, der kan udgøre en »særlig situation« for en erhvervsdrivende i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, fastlægges.

56 Det bemærkes i denne forbindelse, at Domstolen tidligere har fundet, at der foreligger forhold, »der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed«, i den betydning, hvori udtrykket er anvendt i den nævnte artikel, når der i lyset af det billighedshensyn, som ligger til grund for toldkodeksens artikel 239, foreligger forhold, der kan sætte ansøgeren i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet (jf. dom af 25.2.1999, sag C-86/97, Trans-Ex-Import, Sml. I, s. 1041, præmis 22).

57 Det skal imidlertid understreges, at hvis en national toldmyndighed under visse omstændigheder skal undersøge, om der foreligger forhold, der kan udgøre en særlig situation i gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1's forstand, tilkommer det ikke denne at fastslå, om den pågældende situation faktisk er en sådan særlig situation, som kan begrunde en godtgørelse af eller fritagelse for afgifter fra Kommissionens side, da Kommissionen er den eneste, der har adkomst til at træffe en sådan afgørelse (jf. i denne retning Trans-Ex-Import-dommen, præmis 19 og 20).

58 Endelig skal der henvises til den faste retspraksis vedrørende kompetencefordelingen i artikel 234 EF, hvorefter Domstolens rolle er begrænset til at forsyne den nationale ret med de fortolkningsbidrag til fællesskabsretten, der er nødvendige for afgørelsen af den sag, der er indbragt for den, mens det tilkommer den nationale ret at anvende de fællesskabsretlige bestemmelser — således som de er fortolket af Domstolen — på de faktiske omstændigheder i den konkrete sag (jf. dom af 22.6.1999, sag C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Sml. I, s. 3819, præmis 11).

59 Det følger heraf, at det tilkommer den forelæggende ret i hovedsagen at afgøre spørgsmålet om, hvorvidt de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for hovedsagen, henset til de kriterier, der er nævnt i nærværende doms præmis 56, kan udgøre en »særlig situation« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i

gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, som gør det nødvendigt, at Kommissionen undersøger sagen.

60 Det tilkommer i denne forbindelse den forelæggende ret nærmere at undersøge, i hvilket omfang den omstændighed, at de amerikanske myndigheder først udstedte ægthedscertifikatet vedrørende den importerede vare den 17. september 1996, sætter Bacardi i en særlig situation i forhold til andre importører og at undersøge relevansen af de omstændigheder, der har ført til, at Bacardi ikke har indsendt en ufuldstændig toldangivelse i overensstemmelse med toldkodeksens artikel 76, stk. 1, og gennemførelsesforordningens artikel 253, stk. 1, og artikel 255.

61 På denne baggrund bør det andet spørgsmål besvares med, at den omstændighed, at en godtgørelse af eller fritagelse for afgifter i henhold til toldkodeksens artikel 236, stk. 1, er udelukket som følge af, at en af de lovbestemte betingelser for denne godtgørelse eller fritagelse ikke er opfyldt, ikke i sig selv er til hinder for en godtgørelse af eller fritagelse for de samme afgifter i medfør af toldkodeksens artikel 239, stk. 1, og gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, dog på betingelse af, at de lovbestemte betingelser for anvendelsen af disse artikler er opfyldt.

Der foreligger forhold, »der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed«, i den betydning, hvori udtrykket er anvendt i gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, når der i lyset af det billighedshensyn, som ligger til grund for toldkodeksens artikel 239, foreligger forhold, der kan sætte ansøgeren i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet. Det tilkommer den nationale ret ud fra dette kriterium at afgøre, om der foreligger forhold, der kan udgøre en sådan særlig situation, som gør det nødvendigt, at Kommissionen undersøger sagen.

Sagens omkostninger

62 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Finanzgericht Bremen ved kendelse af 1. juni 1999, for ret:

1) **Artikel 236, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks giver ikke mulighed for at yde godtgørelse af importafgifterne, når klarereren, efter at toldmyndigheden har antaget en fuldstændig toldangivelse, og efter at den heri omhandlede vare er overgået til fri omsætning, fremlægger et ægthedscertifikat, i medfør af hvilket varen kunne have været indrømmet en toldlempelse, hvis certifikatet var blevet fremlagt sammen med varen.**

2) Den omstændighed, at en godtgørelse af eller fritagelse for afgifter i henhold til artikel 236, stk. 1, i forordning nr. 2913/92 er udelukket som følge af, at en af de lovbestemte betingelser for denne godtgørelse eller fritagelse ikke er opfyldt, er ikke i sig selv til hinder for en godtgørelse af eller fritagelse for de samme afgifter i medfør af artikel 239, stk. 1, i forordning nr. 2913/92 og artikel 905, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2913/92, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1676/96 af 30. juli 1996, dog på betingelse af, at de lovbestemte betingelser for anvendelsen af disse artikler er opfyldt.

Der foreligger forhold, »der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed«, i den betydning, hvori udtrykket er anvendt i artikel 905, stk. 1, i forordning nr. 2454/93, som ændret ved forordning nr. 1676/96, når der i lyset af det billighedshensyn, som ligger til grund for artikel 239 i forordning nr. 2913/92, foreligger forhold, der kan sætte ansøgeren i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet. Det tilkommer den nationale ret ud fra dette kriterium at afgøre, om der foreligger forhold, der kan udgøre en sådan særlig situation, som gør det nødvendigt, at Kommissionen undersøger sagen.

Gulmann Puissochet

Schintgen Macken Colneric

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. september 2001.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Sjette Afdeling